Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova

2025/2052(INI)

24.3.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o budoucnosti zemědělství a společné zemědělské politice po roce 2027
(2025/2052(INI))

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova

Zpravodajka: Carmen Crespo Díaz

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....16

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o budoucnosti zemědělství a společné zemědělské politice po roce 2027
(2025/2052(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2025 s názvem „Vize pro zemědělství a potraviny – Společné utváření atraktivního zemědělského a potravinářského odvětví EU pro budoucí generace“ (COM(2025)0075),

– s ohledem na články 38 a 39 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), kterými se stanoví společná zemědělská politika (SZP) a její cíle,

– s ohledem na články 40 a 42 SFEU, kterými se stanoví společná organizace zemědělských trhů a rozsah, v jakém se pravidla hospodářské soutěže vztahují na zemědělskou produkci a obchod se zemědělskými produkty,

– s ohledem na článek 349 SFEU, jenž definuje status nejvzdálenějších regionů a stanoví podmínky pro uplatnění Smluv v těchto regionech,

– s ohledem na průzkum Eurobarometr z roku 2024 s názvem „Evropané, zemědělství a SZP“[1],

– s ohledem na směrnici Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely[2],

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 29. ledna 2025 nazvané „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025)0030),

– s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti,

– s ohledem na zprávu, kterou vypracoval Sauli Niinistö dne 30. října 2024, pod názvem Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské připravenosti a pohotovosti Evropy),

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1468 ze dne 14. května 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí[3],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být

[1] Průzkum Evropského parlamentu Eurobarometr z jara 2024 byl proveden v období od 7. února do 3. března 2024 ve 27 členských státech EU.
[2] Úř. věst. L 221, 8.8.1998, s. 2.
[3] Úř. věst. L 2024/1468, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj.

vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013[4],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení (EU) č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a nařízení (EU) č. 228/2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie[5],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013[6],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012[7],

– s ohledem na své usnesení ze dne 9. května 2023 o provádění projektu „Ovoce, zelenina, mléko a mléčné výrobky do škol“ podle nařízení o společné organizaci trhů[8],

– s ohledem na své usnesení ze dne 19. října 2023 o generační obměně v zemědělských podnicích budoucnosti v EU[9],

– s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2022 o dlouhodobé vizi pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040[10],

– s ohledem na své usnesení ze dne 14. června 2023 o zajištění potravinového zabezpečení a dlouhodobé odolnosti zemědělství v EU[11],

– s ohledem na zprávu o strategickém dialogu o budoucnosti zemědělství EU s názvem „Společná perspektiva zemědělství a potravinářství v Evropě“ ze září 2024,

– s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů nazvané „Budoucnost společné zemědělské politiky“ ze dne 20. června 2024,

---

[4] Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1. Oprava závěrečného aktu (32021R2115R(03)), Úř. věst. L 227, 1.9.2022, s. 136. Oprava závěrečného aktu (32021R2115R(02)), Úř. věst. L 181, 7.7.2022, s. 35.
[5] Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 262. Oprava závěrečného aktu (32021R2117R(04)), Úř. věst. L 192, 31.7.2023, s. 34.
[6] Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187.
[7] Úř. věst. L 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj.
[8] Přijaté texty, P9_TA(2023)0135.
[9] Přijaté texty, P9_TA(2023)0376.
[10] Přijaté texty, P9_TA(2022)0436.
[11] Přijaté texty, P9_TA(2023)0238.

– s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru nazvané „Na cestě ke společné zemědělské politice (SZP) po roce 2027“ ze dne 17. ledna 2024,

– s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

– s ohledem na článek 52 jednacího řádu,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že společná zemědělská politika (SZP) je jednou z nejzavedenějších politik EU a má globální strategický význam v geopolitickém kontextu, v rámci obrany a potravinové suverenity EU, přičemž hraje klíčovou roli v zabezpečení dodávek potravin a zajišťuje stabilitu zemědělského a lesnického odvětví a odolnost produkce potravin v EU;

B. vzhledem k tomu, že SZP by měla být zjednodušena a modernizována, aby zemědělské a lesnické odvětví EU mohlo účinněji reagovat na potřeby zemědělců a na očekávání společnosti v oblasti bezpečnosti a kvality potravin, změny klimatu, rozvoje venkova, veřejného zdraví a zaměstnanosti, přičemž by se měla snížit byrokratická zátěž a usnadnit její přizpůsobení novým výzvám;

C. vzhledem k tomu, že je nevyhnutelné konstatovat, že je třeba zlepšit SZP tak, aby lépe odpovídala jak potřebám svých hlavních příjemců, tedy zemědělců a chovatelů, tak potřebám všech evropských občanů;

D. vzhledem k tomu, že SZP, která je výsledkem evropského konsensu, je nyní vzhledem k současným výzvám cennější než kdy jindy a má zásadní význam v celé Evropě pro přibližně 9,1 milionu zemědělských podniků v Evropské unii, což představuje pokles o 37 % ve srovnání se 14,4 milionu v roce 2005;

E. vzhledem k tomu, že je třeba zachovat dvoupilířovou strukturu SZP, která zajišťuje rovnováhu mezi tržní politikou a výrobou v prvním pilíři a sociálně-strukturálními charakteristikami rozvoje venkova v druhém pilíři; vzhledem k tomu, že specifické nástroje pro středomořská odvětví by měly zůstat součástí prvního pilíře;

F. vzhledem k tomu, že přímé platby poskytují první významnou vrstvu stability a záchrannou síť pro příjmy zemědělců – zejména pro nové a mladé zemědělce –, neboť představují značnou část ročních příjmů zemědělských podniků; vzhledem k tomu, že přímá investiční podpora by měla být přesně zaměřena na zlepšení ziskovosti, posílení konkurenceschopnosti a ochranu životního prostředí, přičemž by měly být zohledněny specifické potřeby jednotlivých zemědělských podniků;

G. vzhledem k tomu, že zemědělská půda představuje 40 % evropského území a že zemědělsko-potravinářský sektor EU se podílí přibližně 7 % na hrubém domácím produktu EU a zaměstnává 8,7 milionu lidí;

H. vzhledem k tomu, že podle průzkumu Eurobarometr z roku 2024 na téma „Evropané, zemědělství a SZP“ 92 % dotázaných evropských občanů tvrdí, že zemědělství a venkovské oblasti jsou pro naši budoucnost důležité; 77 % respondentů souhlasí s tím, že EU prostřednictvím SZP plní svou úlohu zajišťovat v EU neustále stabilní dodávky bezpečných, zdravých, udržitelných a vysoce kvalitních potravin;

I. vzhledem k tomu, že cílem SZP by mělo i nadále být zabezpečení dodávek potravin a zajištění potravinové suverenity, jakož i ziskovosti a udržitelnosti zemědělských systémů a území Unie, zejména v krizových a konfliktních situacích, kdy je produkce potravin klíčovou obrannou linií;

J. vzhledem k tomu, že nové výzvy v oblasti potravinového zabezpečení a potravinové soběstačnosti, které musí evropské zemědělství v rámci politických priorit EU překonat, vyžadují, aby příští víceletý finanční rámec (VFR) navýšil rozpočet na společnou zemědělskou politiku v konstantních eurech, aby bylo možné čelit současným i budoucím výzvám;

K. vzhledem k tomu, že je důležité zaručit, aby podpora v rámci SZP byla přidělována osobám, které se přímo věnují zemědělské činnosti, a podporovat optimalizaci zemědělských podniků prostřednictvím účinného řízení s cílem zajistit ziskovost a konkurenceschopnost odvětví;

L. vzhledem k tomu, že příjmy v zemědělství zůstávají pod průměrnými příjmy ve zbytku hospodářství téměř ve všech členských státech a v hospodářství EU představují 47 % průměrných hrubých mezd a platů; vzhledem k tomu, že zemědělské podniky řízené vedoucími pracovníky ve věku 40 let a méně mají v průměru nejnižší příjmy na úrovni EU;

M. vzhledem k tomu, že nevyvážená podmíněnost může zemědělce neúměrně zatěžovat a zároveň pohlcovat zdroje z prvního pilíře, což oslabuje jeho hlavní funkci, kterou je podpora příjmů zemědělských podniků a stability v odvětví;

N. vzhledem k tomu, že evropští zemědělci prostřednictvím SZP vyvinuli velké úsilí, aby začlenili environmentální cíle slučitelné s požadavky stanovenými v právních předpisech Unie, ale je třeba nalézt vhodnou rovnováhu prostřednictvím pobídek, které zemědělcům umožní osvojit si udržitelné zemědělské postupy a zajistí jejich konkurenceschopnost a ziskovost;

O. vzhledem k tomu, že konkurenceschopné zemědělství, potravinářství a lesnictví může nadále hrát rozhodnou úlohu při plnění cílů zabezpečení dodávek potravin, veřejného zdraví a ochrany životního prostředí v souladu s politikami Unie, přičemž zemědělce je třeba podněcovat a odměňovat za jejich přínos a pomáhat jim tím, že se v rámci opatření, která přijímají, sníží zbytečná regulační a správní zátěž;

P. vzhledem k tomu, že je nezbytné posílit postavení zemědělců v potravinovém řetězci a zaručit spravedlivou hospodářskou soutěž na jednotném trhu prostřednictvím spravedlivých a transparentních pravidel, která respektují specifika odvětví a podporují pobídky, jež předcházejí rizikům a krizím; vzhledem k tomu, že je třeba řádně zohledňovat a monitorovat také aspekty, které jsou mimo oblast působnosti SZP, ale mají dopad na konkurenceschopnost a rovné podmínky pro zemědělce;

Q. vzhledem k tomu, že cena a omezená dostupnost půdy, obecně nízká ziskovost zemědělských činností, administrativní požadavky a obraz zemědělského odvětví byly označeny jako hlavní překážky, které brání stát se zemědělcem; upozorňuje na skutečnost, že další faktory, jako je nedostatek vlastního kapitálu a obtížný přístup k úvěrům, technickým službám a podpůrným opatřením, jakož i dopady změny klimatu mohou rovněž představovat významné překážky pro zapojení mladých a nových zemědělců do tohoto odvětví;

R. vzhledem k tomu, že u mladých a nových zemědělců je pravděpodobnější, že zavedou inovativní podnikatelské nápady, využijí nové technologie a výrobní metody a uplatní udržitelné zemědělské postupy;

S. vzhledem k tomu, že nové hodnotové řetězce venkova v bioekonomice mohou nabídnout dobrý růst a potenciál pro vytvoření pracovních míst a nových specifických segmentů trhu ve venkovských oblastech;

T. vzhledem k tomu, že zemědělci čelí rostoucímu kolísání cen v důsledku výkyvů na světových trzích, makroekonomické nejistoty, vnějších politik, zdravotních krizí, přebytků v některých evropských odvětvích, změny klimatu a stále častějších extrémních povětrnostních jevů v EU;

U. vzhledem k tomu, že je zásadně důležité poskytnout citlivým a strategickým odvětvím flexibilní a dynamické nástroje, které jim umožní zvládnout strukturální změny, jako jsou možné dopady rozšíření EU nebo schválení dvoustranných obchodních dohod;

V. vzhledem k tomu, že podle Evropské agentury pro životní prostředí způsobilo sucho v EU roční hospodářské ztráty ve výši až 9 miliard EUR;

W. vzhledem k tomu, že Společné výzkumné středisko poukazuje na strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“ a na Strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 jako na příčiny ztráty zemědělské produkce až o 15 %;

X. vzhledem k tomu, že odvětvové strategie pro ovoce a zeleninu, víno a včelařství by měly být pro produkující země i nadále povinné a specifické rysy souvisejících nástrojů a pravidel by měly být zachovány;

Y. vzhledem k tomu, že je zásadně důležité zajistit rovné podmínky hospodářské soutěže, spravedlivé ceny a spravedlivou životní úroveň pro zemědělce ve všech regionech a členských státech EU, a tím zajistit dostupné ceny pro spotřebitele a existenci zemědělské činnosti ve všech částech Unie, včetně oblastí s přírodními omezeními;

Z. vzhledem k tomu, že dovoz zemědělských produktů nižší kvality, než jsou produkty vyrobené v EU, je rovněž překážkou pro dosažení spravedlivých cen a ziskovosti na trhu a je v rozporu s cíli samotné Unie a představuje riziko pro veřejné zdraví;

AA. vzhledem k tomu, že jakékoli změny současné SZP by měly být provedeny tak, aby prostřednictvím opatření, která nepředstavují zbytečnou administrativní zátěž, přechodných období a odpovídajícího rozpočtu zajišťovaly stabilitu celého odvětví a právní jistotu a bezpečnost pro zemědělce a majitele lesů;

AB. vzhledem k tomu, že Světová zdravotnická organizace doporučuje střídmou konzumaci masa a dalších živočišných produktů jako součást pestré a vyvážené stravy, neboť jsou cenným zdrojem bílkovin s vysokou biologickou hodnotou a základních mikroživin, jako je železo a vitamin B12, a kromě toho přinášejí chovy hospodářských zvířat výhody, jako je ochrana biologické rozmanitosti, prevence požárů a zajištění živin pro půdu a potravinové zabezpečení;

AC. vzhledem k tomu, že přibližně 70 % krmiv bohatých na bílkoviny potřebných v Unii se dováží ze třetích zemí a že Evropský parlament a členské státy naléhavě vyzývají ke zvýšení produkce bílkovinných plodin v EU;

AD. vzhledem k tomu, že zemědělství a voda jsou neoddělitelně spjaty a že udržitelné hospodaření s vodou v zemědělství je zásadní pro zaručení dostatečné a kvalitní produkce potravin;

AE. vzhledem k tomu, že v roce 2020 byla většina (57,6 %) vedoucích pracovníků zemědělských podniků (obou pohlaví) starší 55 let a osoby mladší 35 let představovaly v roce 2021 přibližně 6 % všech zemědělců v EU; vzhledem k tomu, že v mnoha členských státech je velmi vysoký podíl zemědělců ve věku 65 let a více;

AF. vzhledem k tomu, že nárůst světového obchodu přináší příležitosti a výzvy, což vyžaduje přizpůsobení pravidel mezinárodního obchodu, zejména v rámci Světové obchodní organizace (WTO), aby byly zajištěny spravedlivé a udržitelné podmínky hospodářské soutěže založené na reciprocitě a účinných mechanismech kontroly a ochrany obchodu v souladu se sociálními, hospodářskými a environmentálními normami;

AG. vzhledem k tomu, že i když je zaměření na výzkum pro dosažení inovací ohledně postupů a produktů šetřících zdroje oceňováno, je třeba pokročit v rozvoji výzkumných kapacit a infrastruktury, aby bylo možné uplatnit tyto výsledky v udržitelných postupech v odvětvích zemědělství a lesnictví, což vyžaduje nezávislé, transparentní a dobře financované služby ve všech členských státech, jakož i podporu výměny znalostí a budování kapacit;

AH. vzhledem k tomu, že EU vyvíjí řadu vesmírných programů (EGNOS a Galileo) a programů pro monitorování Země (Copernicus), jejichž potenciál pro monitorování provádění SZP, pro přechod evropského zemědělství na přesné zemědělství a pro uskutečňování dvojitého cíle environmentální i hospodářské výkonnosti je třeba maximálně využít;

AI. vzhledem k tomu, že většina biotechnologického výzkumu se nyní nachází mimo EU, kde se obvykle zaměřuje na agroekonomické otázky, které nejsou relevantní pro odvětví zemědělství v Unii, což vede k potenciálním ztrátám investic i zaměření;

AJ. vzhledem k tomu, že současné zkušenosti ukazují, že inovace a zavádění účinných postupů a systémů umožňují zvýšit výnosy a odolnost zemědělského odvětví a zároveň přispívají ke snížení výrobních nákladů, čímž zajišťují udržitelnost a konkurenceschopnost zemědělských podniků;

AK. vzhledem k tomu, že dopad a četnost nepříznivých klimatických jevů na celém území Evropy v důsledku změny klimatu vyžadují infrastrukturu a mechanismy prevence rizik;

AL. vzhledem k tomu, že potenciál pro obnovu venkovských oblastí vykazují uzavřené výrobní cykly, tj. produkce, zpracování a balení prováděné v tomtéž regionu, neboť udržují přidanou hodnotu v dotčeném regionu, a zajišťují tudíž více pracovních míst v dané lokalitě;

AM. vzhledem k tomu, že dlouhodobá vize pro venkovské oblasti v EU uvádí, že mnoho venkovských oblastí čelí problémům, jako je stárnutí a úbytek obyvatelstva, nedostatečný přístup ke službám a konektivitě, chronický nedostatek vody a nedostatek příležitostí; vzhledem k tomu, že tato vize rovněž zdůrazňuje, že je důležité usilovat o posílení venkovských ekonomik, aby byly odolnější a lépe prosperovaly, o stimulaci znalostí a inovací, o posílení správy venkovských území a o zjednodušení politiky rozvoje venkova a jejího provádění;

AN. vzhledem k tomu, že budoucnost a prosperita venkovských oblastí mají zásadní význam pro zabezpečení dodávek potravin, autonomii a odolnost Evropy, jakož i pro spolehlivé a udržitelné dodávky energie, které přispějí k energetické nezávislosti EU; zdůrazňuje, že zemědělsko-potravinářské systémy umožnily během nedávných krizí trvalý přístup k bezpečným a kvalitním potravinám;

AO. vzhledem k tomu, že znevýhodněné oblasti, jako jsou horské, suché a nejvzdálenější regiony, by měly nadále získávat kompenzace od SZP na dodatečné náklady spojené s jejich zvláštními omezeními, aby zůstala zachována zemědělská činnost v těchto oblastech;

AP. vzhledem k tomu, že SZP by při ukládání dodatečných omezení přístupu k půdě měla zohlednit regiony, kde existuje silná konkurence mezi rozvojem měst a zemědělstvím, aby se v těchto oblastech zachovalo zemědělství;

AQ. vzhledem k tomu, že SZP by měla náležitě uznat významný přínos některých odvětví, jako jsou bílkovinné plodiny, včelařství, středomořské lesy a extenzivní chov hospodářských zvířat, pro životní prostředí;

AR. vzhledem k tomu, že zemědělství je více než jen zaměstnání, je to způsob života, který je zakořeněn v přírodě, historickém dědictví a venkovské komunitě a jenž má pozitivní dopad na společnost, který ještě není plně doceněn; zdůrazňuje, že zemědělství nabízí širokou škálu příležitostí pro zaměstnanost a diverzifikaci podniků ve venkovských oblastech, například prostřednictvím služeb agroturistiky, bioekonomiky, výroby obnovitelné energie, školních výletů a přímého prodeje;

AS. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je jednou ze základních zásad EU; vzhledem k tomu, že úloha žen ve venkovských oblastech je zásadní pro udržitelnost zemědělských podniků a rozvoj venkovských komunit; vzhledem k tomu, že zmírnění vylidňování venkova závisí do značné míry na příležitostech, které jsou k dispozici pro ženy a mladé lidi;

AT. vzhledem k tomu, že využívání inovativních technologií, jako je přesné zemědělství, data velkého objemu a umělá inteligence, hraje klíčovou roli v postupném snižování a efektivním využívání přípravků na ochranu rostlin, což přispívá k ochraně biologické rozmanitosti, včetně hmyzích opylovačů;

AU. vzhledem k tomu, že program POSEI je ekvivalentem prvního pilíře SZP v nejvzdálenějších regionech; vzhledem k významu a úspěšnosti jeho provádění, jak dokazují zprávy Evropské komise o jeho provádění v letech 2006–2014 a 2015–2019; vzhledem k tomu, že od roku 2007 nicméně nedošlo k revizi rozpočtových přídělů na program POSEI, což vedlo ke kumulativnímu znehodnocení o nejméně 36 % v důsledku inflace;

AV. vzhledem k tomu, že zemědělská družstva, která zakládají a řídí sami zemědělci, posilují jejich postavení v produkčním řetězci tím, že spojují úsilí, koordinují investice a zmírňují roztříštěnost odvětví;

Na cestě ke konkurenceschopnému a udržitelnému zemědělství

1. vítá zprávu Komise nazvanou „Vize pro zemědělství a potraviny“ jako slibný plán pro SZP po roce 2027, který obsahuje důležité příspěvky založené na konkurenceschopnosti, zjednodušení a větší reciprocitě, s důrazem na inovace v zájmu dosažení hospodářské, sociální a environmentální udržitelnosti a na upřednostnění pobídek před omezeními;

2. vyzývá k navýšení rozpočtu SZP, aby bylo zajištěno zabezpečení dodávek potravin; zdůrazňuje, že SZP s dostatečnými zdroji je hlavní hnací silou pro zajištění udržitelnosti evropského zemědělství z hospodářského, environmentálního a sociálního hlediska a zároveň zaručuje spravedlivý příjem pro zemědělce a plně funkční jednotný trh;

3. zdůrazňuje, že potravinářská a zemědělská výroba hraje v novém geopolitickém kontextu strategickou roli jako zásadní součást evropské bezpečnosti a suverenity;

4. poukazuje na to, že spolupráce a dialog v zemědělsko-potravinářském hodnotovém řetězci jsou klíčem ke zlepšení postavení zemědělců, přičemž podpoří spravedlivější rozdělení marží a zvýší efektivitu všech subjektů; v tomto ohledu bude reforma společné organizace trhů a směrnice o nekalých obchodních praktikách zásadní pro posílení postavení zemědělců v zemědělsko-potravinářském dodavatelském řetězci, posílení mechanismů krizového řízení a zlepšení přeshraničního boje proti nekalým obchodním praktikám;

5. zdůrazňuje, že je důležité ochránit přímou podporu pro všechny profesionální zemědělce v rámci SZP bez ohledu na jejich velikost a druh výroby – včetně zemědělců a chovatelů s více činnostmi, kteří rovněž významně přispívají k sociální a hospodářské struktuře venkovských oblastí; poukazuje na model založený na ploše, který má zajistit stabilitu příjmů zemědělců a zachovat ekonomickou životaschopnost a konkurenceschopnost výroby potravin ve všech regionech EU;

6. trvá na tom, aby SZP – zejména její druhý pilíř – byla oddělena od politik soudržnosti, ale aby byla úzce koordinována, aby se zajistilo, že politiky a investice v oblasti rozvoje venkova nebudou ovlivněny ani odsunuty na vedlejší kolej, čímž se zaručí účinná podpora zemědělského odvětví, aniž by byly ohroženy jiné klíčové cíle pro venkovské regiony;

7. uznává, že dobrovolná agroenvironmentální a klimatická opatření v rámci druhého pilíře s pobídkovým a zjednodušeným přístupem jsou klíčovým nástrojem pro ochranu životního prostředí a podporu udržitelných postupů;

8. vyzývá Komisi, aby v každé ze svých obchodních dohod provedla systematické posouzení dopadu ustanovení o zemědělském odvětví a aby předložila konkrétní strategie k zajištění reciprocity za současného zachování soudržnosti mezi její obchodní politikou a politikou udržitelnosti, jakož i posílení kontrol na místě původu a na hranicích prostřednictvím evropské kontrolní agentury;

9. vyzývá Komisi, aby zlepšila součinnost a koordinaci mezi nástroji financování EU, jako je Fond soudržnosti, nástroj na podporu oživení NextGenerationEU nebo Fond pro spravedlivou transformaci, a také s vnitrostátními nástroji;

10. konstatuje, že členské státy čelí rostoucím a různorodým rizikům; v této souvislosti zdůrazňuje, že je nezbytné přiměřeně zvýšit zemědělskou rezervu, aby bylo možné čelit nepředvídatelným narušením trhu a změnám klimatu, jako jsou sucha nebo povodně;

11. vyzývá k lepší koordinaci mezi Fondem solidarity a SZP, aby zemědělci postižení přírodními katastrofami měli přístup k rychlejší a konkrétnější pomoci; vyzývá k vytvoření automatického spouštěcího mechanismu, který by urychlil přísun finančních prostředků v případě klimatických katastrof a snížil byrokracii za účelem snazšího přístupu k mimořádné pomoci z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV);

12. zdůrazňuje, že ačkoli zemědělství prostřednictvím SZP přispívá k dalším politikám a strategiím, např. v oblasti životního prostředí, energetiky, klimatu, biologické rozmanitosti nebo regionálního rozvoje, je důležité, aby i ostatní politiky přispívaly k zemědělství, zejména pokud jde o nástroje na podporu ekologické transformace;

13. znovu potvrzuje, že EU má nejvyšší standardy na světě v oblasti bezpečnosti potravin, dobrých životních podmínek zvířat, ochrany životního prostředí a sociální ochrany, ale že veškeré navrhované právní předpisy by měly být založeny na vědeckých poznatcích a usilovat o ekonomickou konkurenceschopnost zemědělských podniků;

14. vyzývá rovněž Komisi, aby zajistila, že její legislativní návrhy pro příští SZP budou obsahovat vhodná opatření a nástroje pro začlenění produkce bílkovinných plodin a podporu konkurenceschopnosti chovu hospodářských zvířat, a to vzhledem k nedostatku bílkovinných plodin a postupnému úbytku stád hospodářských zvířat v EU, což má za následek ohrožení biologické rozmanitosti, riziko požárů, ohrožení úrodnosti půdy a ekonomiky venkova, jakož i zvýšenou závislost na dovozu ze třetích zemí; v této souvislosti se zájmem očekává doporučení pracovní skupiny pro chov hospodářských zvířat, kterou oznámila Evropská komise;

15. vyzývá členské státy, aby podpořily a vylepšovaly systémy pro nahrazení zemědělců nebo jakýchkoli zemědělských zaměstnanců v případě nemoci, odpočinku či úrazu nebo v zájmu zajištění lepšího sladění pracovního a soukromého života zemědělců;

16. vyzývá Komisi, aby v příštím víceletém finančním rámci aktualizovala finanční příděly na program POSEI tak, aby odrážely kumulativní inflaci, a lituje, že v současném

víceletém finančním rámci nebyl u programu POSEI zohledněn také 2% deflátor uplatňovaný na přímé platby;

17. poukazuje na to, že financování pilíře II určené pro včelařství je třeba lépe zacílit a zefektivnit a že nový legislativní rámec by měl stanovit nový režim podpory v rámci pilíře I pro včelaře;

18. zdůrazňuje význam spolehlivého přístupu k internetu pro kvalitu života zemědělců ve venkovských oblastech, zejména pro překonání sociální izolace, přístup k možnostem vzdělávání a odborné přípravy, jakož i pro poskytování služeb, a to s cílem udržet obyvatelstvo;

19. vyzývá ke zvýšení povědomí o významu duševního zdraví zemědělců a o vysokém riziku sebevražd u této skupiny obyvatel, které je alarmujícím jevem v důsledku velké míry stresu, nejistoty a izolace; požaduje proto rozvoj programů psychologické podpory, které by prosazovaly zjednodušení administrativy a sladění pracovního a soukromého života, aby se zlepšila kvalita života odborníků v této oblasti;

20. vyzývá ke konsolidaci harmonizovaného evropského označování s cílem zajistit spravedlivý a rovnocenný systém, posílit transparentnost ohledně původu a záruku kvality zemědělsko-potravinářských výrobků EU, zajistit jejich konkurenceschopnost na jednotném trhu i v celosvětovém měřítku a stanovit jasná pravidla, která by zabránila narušením a posílila jejich prosazování a důvěru spotřebitelů;

21. vyzývá k podpoře vzdělávání v oblasti výživy ve školách a školních jídelnách s cílem pomoci dětem pochopit význam plnohodnotné a vyvážené stravy již od útlého věku, vytvářet stravovací návyky a školní jídelníčky, které zahrnují škálu zdravých potravin bohatých na živiny, aby se přispělo k posílení fyzické a duševní pohody žáků a zachovala se a podpořila regionální gastronomie jako kulturní dědictví;

22. požaduje, aby bylo šířeno uznání zásadní práce zemědělců pro bezpečnost a zdraví potravin a jejich závazku k udržitelným postupům prostřednictvím kampaní, které posílí vztah spotřebitelů k evropským zemědělcům a zemědělsko-potravinářským výrobkům, neboť je nezbytné čelit mylným a neopodstatněným zprávám a zároveň zlepšit negativní a předpojatý obraz zemědělců, který existuje u části společnosti;

Zjednodušení SZP po roce 2027: na cestě k efektivnějšímu řízení

23. s ohledem na budoucnost podporuje cíl Komise pro období 2024–2029 zaměřit se na snížení administrativní zátěže a zjednodušení právních předpisů; zdůrazňuje, že to by mělo být hnací silou všech činností;

24. vyzývá k tomu, aby namísto ukládání povinností byli zemědělci motivováni k provádění environmentálních a sociálních aktivit v rámci své činnosti, a to nad rámec vynaložených nákladů nebo ušlého zisku;

25. zdůrazňuje, že je třeba přehodnotit požadavky podmíněnosti v rámci SZP, aby se zmírnila administrativní zátěž, snížily náklady a zamezilo se nadměrným požadavkům na uplatňování a zároveň se respektovala flexibilita zemědělců při jejich provádění;

26. domnívá se, že nařízení o společné organizaci trhů by mělo zahrnovat zjednodušení a urychlení postupů pro poskytování mimořádných podpor zemědělcům, včetně klíčové úlohy organizací producentů a organizací producentů ovoce a zeleniny při stabilizaci trhu, přičemž je nezbytné aktualizovat a posílit mechanismy krizového řízení;

27. požaduje, aby bylo zajištěno, že ke každému legislativnímu návrhu, který má vliv na zemědělství, bude přiložena podrobná zpráva o kumulativním dopadu z ekonomického, vědeckého, sociálního a právního hlediska, přičemž po jakékoli změně v rozhodovacím procesu bude zveřejněna její aktualizace;

28. uvádí, že sběr informací by měl být založen zejména na satelitních snímcích a databázích integrovaného administrativního a kontrolního systému, aby se omezily prezenční kontroly;

Voda a oběhové hospodářství jako základ SZP po roce 2027

29. naléhavě vyzývá Komisi, aby do SZP po roce 2027 zahrnula vodohospodářské hledisko, aby bylo možné vyčlenit více investic na posílení infrastruktury, která by zefektivnila a zvýšila odolnost zemědělství, přičemž z vody by se stal zásadní prvek ochrany potravinové suverenity; poukazuje na to, že je nezbytné zajistit regulační nádrže, systémy skladování vody, propojení a převody a podporovat větší využívání recyklované odpadní vody a odsolené vody, aby byla zajištěna bezpečnost a rovnováha v oblasti vody; v této souvislosti se zájmem očekává předložení strategie pro vodohospodářskou odolnost v roce 2025;

30. vyzývá Komisi, aby mezi své priority zařadila modernizaci a digitalizaci udržitelného zavlažování, jakož i využívání umělé inteligence a nových technologií v oblasti vodohospodářství s cílem snížit vodní stopu;

31. požaduje silnou podporu zemědělců a lesníků v EU za účelem podnícení oběhového hospodářství s tím, že je třeba upřednostnit účinné využívání všech zdrojů namísto výhradního zaměření se na dekarbonizaci; zdůrazňuje, že je důležité lépe začlenit oběhové hospodářství do vznikající bioekonomiky, optimalizovat využívání surovin a druhotných produktů za účelem výroby vedlejších produktů, nových zdrojů energie, jako je bioplyn, a posílení energetické autonomie EU; v této souvislosti se zájmem očekává prezentaci strategie bioekonomiky v roce 2025;

32. žádá Komisi, aby posílila nástroje řízení rizik v SZP po roce 2027 zvýšením podpory zemědělského pojištění s cílem čelit extrémním klimatickým jevům;

33. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly model založený na bioekonomice jakožto příznivém systému, který může zvýšit příjmy zemědělců a zajistit nová pracovní místa; dále vyzývá k podpoře úlohy ekosystémových služeb chovu hospodářských zvířat, protože může přispět k příznivému koloběhu uhlíku;

34. zdůrazňuje, že středomořské regiony EU jsou zranitelnější vůči dopadům změny klimatu, jako je sucho, požáry a dezertifikace, a že zemědělci tedy musí v těchto oblastech vynaložit větší úsilí, aby přizpůsobili svou činnost změněnému prostředí;

35. podporuje minimalizaci plýtvání potravinami v zemědělsko-potravinářském řetězci – včetně zemědělství – zajištěním účinného a udržitelného využívání zdrojů a materiálů a

posílením opatření v oblasti zdraví zvířat a rostlin, aby se zabránilo ztrátám potravin na poli v důsledku nemocí nebo škodlivých organismů, nebo jejich přeměnou na vedlejší produkty, které podpoří oběhové hospodářství;

Atraktivní odvětví pro nové generace

36. připomíná, že zajištění generační obměny je pro zemědělství členských států výzvou, která bude zahrnovat mobilizaci všech finančních zdrojů SZP, včetně dodatečné platby pro mladé profesionální zemědělce v rámci prvního pilíře a opatření na pomoc mladým zemědělcům při usazování v rámci druhého pilíře s tím, že to vše je pro členské státy povinné, a to kromě podpory z nových finančních nástrojů mimo SZP;

37. vyzývá členské státy, aby vypracovaly soudržné a dlouhodobé strategie na podporu generační obměny a zvýšení atraktivity práce v zemědělství, které by kombinovaly různá doplňující se opatření, jako je finanční podpora, včetně podpory pro zahájení činnosti, větší osvobození od daně a pobídky, zejména pro převod půdy; dále vyzývá členské státy, aby zlepšily vazby mezi politikami EU a vnitrostátními a regionálními politikami a strategiemi, včetně vnitrostátních strategických plánů;

38. vyzývá Komisi a členské státy, aby se náležitě zabývaly problémem úbytku zemědělské půdy; zdůrazňuje, že pronájem půdy je životaschopnou krátkodobou alternativou pro přístup k půdě, protože vyžaduje méně prostředků na zahájení činnosti a podporuje generační obměnu; vyzývá členské státy, aby přijaly politiky na podporu pronájmu půdy, jako je osvobození od daně, a poskytly tak jistotu vlastnictví a čas na investice, zejména mladým a novým zemědělcům, což by mohlo rovněž zlepšit zdraví půdy;

39. vítá dohodu o spolupráci se skupinou EIB jako slibný model, který může podpořit vytváření finančních nástrojů pro mladé zemědělce a vodohospodářské politiky ve všech členských státech;

40. oceňuje úsilí opatření SZP začlenit mladé lidi, zejména z nejokrajovějších venkovských oblastí, do zemědělství; poukazuje však na to, že administrativní zátěž je nadměrná a že současný model SZP lze zlepšit, aby se urychlil přístup mladých a nových zemědělců, a zdůrazňuje, že SZP nemůže být jediným nástrojem na podporu generační obměny, ale musí být podpořena vnitrostátními strategiemi;

41. vyzývá členské státy, aby po celé rozpočtové období SZP poskytovaly mladým zemědělcům podporu na vytvoření podniku a na investice a aby plně využívaly všech dostupných možností jejich podpory; zdůrazňuje, že je třeba zajistit přístup k možnostem odborné přípravy, zejména v oblasti sociálních dovedností, digitálních dovedností, diverzifikace podnikání, řízení a metod udržitelného zemědělství, včetně dovedností v oblasti komunikace, vedení, duševního zdraví a pohody;

42. vyzývá Komisi, aby podporovala výměnu osvědčených postupů a inovativních nápadů mezi členskými státy ve spolupráci s univerzitami, výzkumnými středisky a zemědělskými podniky a aby se při tom zaměřila na zvýšení účinnosti, zjednodušení a přístupnosti a na snížení byrokracie; vyzývá členské státy, aby vytvořily systém jednoho kontaktního místa, který by usnadnil administrativní postup v nejvhodnější územní oblasti ;

43. vybízí členské státy, aby navrhly mechanismy usnadňující přechod do důstojného důchodu, konkrétně programy předčasného ukončení zemědělské činnosti financované z druhého pilíře, a aby podporovaly vzájemně výhodný převod zemědělských podniků na mladé a nové zemědělce;

44. vybízí k podpoře podpůrných a zviditelňujících programů, které odrážejí obohacující a naplňující životní styl, který může zemědělské odvětví nabídnout, a vyzdvihují hodnotu a závazek zemědělců vůči přírodě, potravinovému zabezpečení a samotným vlastnostem a hodnotám, které jsou neodmyslitelně spjaty s prací těchto odborníků;

Inovace pro další modernizaci zemědělství

45. zdůrazňuje, že je důležité, aby SZP, Horizont Evropa a další programy podpůrného financování vybízely zemědělce k investování do nových technologií přizpůsobených velikosti jejich zemědělského podniku, jako jsou nástroje v oblasti přesného a digitálního zemědělství, které zlepšují odolnost zemědělství a jeho dopad na životní prostředí;

46. naléhavě vyzývá k rozsáhlým investicím do výzkumu a inovací, které budou jedinou cestou k udržitelnějšímu a přizpůsobenějšímu zemědělskému odvětví, například pomocí rozvoje velkého potenciálu využití nových genomických technik (NGT) k vývoji odolnějších plodin, které vyžadují méně přípravků na ochranu rostlin, méně hnojiv a méně vody; vyžaduje nový legislativní rámec, který by zajistil, že bude možné využít tuto inovativní technologii v EU, a podpořil výzkum, investice a zaměstnanost;

47. v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba podporovat zemědělce při přizpůsobování se digitálním technologiím a rozvíjení digitálních dovedností, což jim může pomoci lépe realizovat své projekty zahájení činnosti, podporovat udržitelné zemědělství, snížit administrativní zátěž zemědělců i správních orgánů a předvídat budoucí podmínky produkce a očekávání spotřebitelů a společnosti;

48. poukazuje na to, že je nezbytné navrhnout v rámci rozvoje venkova zvláštní opatření – založené na zásadách integrovaného udržitelného zemědělství – s cílem podpořit kombinaci postupů a technologií na ochranu proti škodlivým organismům, včetně monitorování, biologické ochrany a optimalizovaného používání přípravků na ochranu rostlin, pokud je to nutné, vždy za dodržování stanovených právních a bezpečnostních limitů;

49. uznává, že dobrovolný rámec na úrovni EU pro certifikaci pohlcování uhlíku může být pozitivní pobídkou k zajištění lepšího odměňování zemědělců, zejména těch nejmladších, prostřednictvím opatření k zachycování a snižování emisí v zemědělských podnicích;

°

° °

50. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Budoucnost zemědělství a společná zemědělská politika po roce 2027

Zpravodajka se domnívá, že společná zemědělská politika (SZP) je jednou z určujících politik Evropské unie a hraje strategickou roli v oblasti potravinového zabezpečení, konkurenceschopnosti zemědělského odvětví a rozvoje venkova. Nejistý geopolitický kontext a nové výzvy však vyžadují revizi jejích cílů, která vrátí naše zemědělce do centra pozornosti.

Zpravodajka upozorňuje, že SZP po roce 2027 by měla být zaměřena na konkurenceschopnější a odolnější model a měla by mít jasné vodohospodářské hledisko, aby byla zajištěna hospodářská, sociální a environmentální udržitelnost zemědělského odvětví, která je nezbytnou součástí širší obranné strategie EU. Zpravodajka věří v moderní SZP, která je otevřená inovacím, výzkumu a generační obměně a která uznává rozmanitost v zemědělství, jež v EU existuje, aniž by opomenula jediného zemědělce. Zpravodajka zdůrazňuje, že k dosažení tohoto cíle je nezbytné, aby SZP po roce 2027 disponovala větším rozpočtem, který by zemědělce chránil před rostoucími výrobními náklady, riziky spojenými s extrémními klimatickými jevy a výkyvy na trhu a zároveň uspokojil požadavky spotřebitelů. Zpravodajka se rovněž domnívá, že je nezbytné, aby druhý pilíř SZP zůstal nezávislý, pokud jde o jeho cíle a fungování, ale aby byl úzce koordinován s ostatními politikami a fondy EU, zejména s politikami soudržnosti, aby se optimalizovaly zdroje a maximalizoval jeho dopad na rozvoj venkova.

Zabezpečení dodávek potravin a stabilita zemědělského trhu jsou pro Evropskou unii zásadní a pro zachování její efektivity a globální konkurenceschopnosti je třeba zajistit odpovídající finanční rámec. Zpravodajka vyjadřuje jasný závazek vůči zemědělsko-potravinářskému odvětví, které prokazuje svou profesionalitu, odolnost a konkurenceschopnost navzdory neustálým krizím a rostoucí byrokratické zátěži, s nimiž se potýká. Uznává zejména úlohu našeho profesionálního zemědělství při zajišťování potravinového zabezpečení a v boji proti změně klimatu, jakož i přínos zemědělců aktivních ve více oblastech, malých a středních podniků a družstev pro venkov.

Zpravodajka poukazuje na to, že je nutné upevnit model založený na pobídkách, nikoli na povinnostech, a podporovat přijímání udržitelných postupů, aniž by byla ovlivněna ziskovost zemědělců. Je třeba přezkoumat stávající předpisy, aby nepředstavovaly nepřiměřenou zátěž, a podpořit zjednodušení administrativy, snížit byrokracii a zajistit, aby se podpora dostala urychleně k těm, kteří ji potřebují. Za tímto účelem je třeba dodržovat následující:

- přímá podpora z prvního pilíře by měla být dostupná všem profesionálním zemědělcům v rámci SZP bez ohledu na jejich velikost a typ produkce,

- měla by být zachována možnost podporovat odvětví, která se potýkají s obtížemi nebo specifickými omezeními, jako jsou suché, horské nebo nejvzdálenější oblasti, a odvětví, jako jsou ovoce a zelenina, vinařství, včelařství, středomořské lesy a chov hospodářských zvířat,

- měly by být přehodnoceny požadavky podmíněnosti v rámci SZP, aby se snížily nadměrné požadavky na uplatňování, administrativní zátěž a zbytečné náklady,

- je třeba zaměřit se na dobrovolnost a skutečné pobídky, nikoli na pouhou kompenzaci dodatečných nákladů a ztrát příjmů,

- členské státy by měly posílit svůj závazek vůči zemědělskému odvětví a zajistit jeho konkurenceschopnost prostřednictvím politik, které podporují investice, přiměřené zdanění a odolnost vůči současným výzvám.

Podle zpravodajky je další z velkých výzev, kterým toto odvětví čelí, generační obměna. Nedostatek mladých zemědělců ohrožuje budoucnost zemědělské činnosti a potravinové zabezpečení v Evropě, a proto by měla SZP po roce 2027 zajistit spravedlivější přístup k půdě a finančním prostředkům podporou daňových pobídek a mechanismů převodu zemědělských podniků. Kromě toho je nezbytné rozšířit podporu pro zahájení činnosti pro nové zemědělce a usnadnit jim přístup ke vzdělávání a inovativním technologiím, aby se toto odvětví stalo atraktivnějším. Je rovněž nutné podporovat mechanismy, které starším zemědělcům umožní důstojný odchod do důchodu a usnadní strukturovaný převod zemědělských podniků se zárukami životaschopnosti pro nové vedoucí pracovníky.

Zpravodajka se domnívá, že změna klimatu zdůraznila, že je nezbytné mít účinné nástroje pro prevenci a řízení rizik. SZP by měla posílit zemědělské pojištění a vytvořit programy rychlého odškodnění v případě přírodních katastrof nebo trvalých jevů, jako je sucho. V tomto smyslu je klíčovým faktorem pro odolnost odvětví účinné hospodaření s vodou, a proto je třeba podporovat infrastruktury pro skladování, propojení a opětovné využití, které zajistí spolehlivé a vyvážené dodávky. Prioritou příští SZP by měly být investice do technologií pro optimalizaci využívání vody, jako jsou udržitelné zavlažovací systémy, digitalizace a využívání recyklované odpadní vody.

Zpravodajka zdůrazňuje, že je třeba snížit závislost Evropy na dovozu ze třetích zemí, zejména v případě rostlinných bílkovin. V současné době EU dováží přibližně 70 % krmiv bohatých na bílkoviny, které spotřebovává, což představuje strategické riziko. Aby se tato situace změnila, je třeba posílit produkci bílkovinných plodin v Evropě podporou inovací v oblasti osiv a využívání nových technologií. Současně by SZP měla konsolidovat bioekonomiku a podporovat oběhovost v zemědělské výrobě a zhodnocení zemědělsko-potravinářského odpadu. Bioekonomika může být hlavním zdrojem růstu pro venkovské oblasti, přičemž bude vytvářet pracovní místa, nové specifické segmenty trhu a zvyšovat udržitelnost odvětví. Zpravodajka upozorňuje, že posílení postavení zemědělců v zemědělsko-potravinářském řetězci je zásadní otázkou pro konkurenceschopnost odvětví a generační obměnu. SZP po roce 2027 by měla zajistit, aby výrobci za své produkty dostávali spravedlivou cenu, a to posílením regulace namířené proti nekalým obchodním praktikám a prosazováním jasného označování, které podpoří transparentnost a sledovatelnost evropských produktů. V tomto smyslu zpravodajka důvěřuje reformám společné organizace trhů a směrnice o nekalých obchodních praktikách, které oznámila Evropská komise a které by měly rovněž posílit mechanismy krizového řízení, úlohu organizací producentů a organizace producentů ovoce a zeleniny jakožto tvůrce zaměstnanosti a podnikání na venkově.

Zpravodajka se domnívá, že vztah mezi zemědělci a spotřebiteli by měl být založen na důvěře a uznání hodnoty zemědělské práce a s ní spojených rizik. Je proto třeba posílit vzájemnost v obchodních dohodách, aby byla zajištěna rovná hospodářská soutěž mezi evropskými výrobky a výrobky dováženými ze třetích zemí. Je rovněž nezbytné posílit zemědělskou rezervu, aby bylo možné rychleji a pružněji reagovat na krizové situace a zabránit tomu, aby kritické události, jako jsou dlouhotrvající sucha nebo obchodní konflikty, ohrozily produkci potravin v

Evropě. Zpravodajka upozorňuje, že je nezbytné urychlit povolování efektivních nástrojů a účinných látek na ochranu zdraví rostlin a zároveň zajistit co nejmenší dopad na okolní prostředí. Považuje rovněž za zásadní, aby látky na ochranu rostlin nebyly zakazovány, aniž by existovaly životaschopné alternativy, které umožní zachovat udržitelnou a bezpečnou zemědělskou produkci. Nedostatečná schopnost zemědělců vypořádat se se škodlivými organismy rostlin, které jsou v EU stále četnější a vytrvalejší, může vážně ovlivnit zásobování evropskými potravinami a zároveň snížit konkurenceschopnost našeho zemědělského odvětví. Zpravodajka zdůrazňuje význam zdraví zvířat pro zajištění potravinového zabezpečení a dobrých životních podmínek zvířat v EU a považuje za nezbytné posílit výzkum v této oblasti, aby se zabránilo úbytku stád hospodářských zvířat v důsledku výskytu ohnisek nákazy. Investice do nových vakcín, léčby a včasného odhalování spolu s odpovědným používáním antibiotik a sledovatelností výroby posilují konkurenceschopnost odvětví a zaručují bezpečné a kvalitní produkty, které zvyšují naši potravinovou suverenitu. Zpravodajka se domnívá, že inovace a digitalizace budou rozhodujícími faktory pro zemědělství budoucnosti. Nové technologie, jako je umělá inteligence a integrované zemědělství, mohou zlepšit účinnost a udržitelnost odvětví, optimalizovat využívání zdrojů a snížit administrativní zátěž. SZP by měla motivovat k osvojování si těchto nástrojů tím, že zemědělcům usnadní přístup k nim prostřednictvím programů odborné přípravy a zvláštního financování. Vývoj nových genomických technik rovněž přispěje k odolnější a konkurenceschopnější produkci a zároveň zajistí potravinové zabezpečení.

Zpravodajka také oceňuje posílení potenciálu inovací a oběhového hospodářství s cílem poskytnout zemědělcům příležitosti k diverzifikaci příjmů, například prostřednictvím trhu s ukládáním uhlíku v zemědělské půdě nebo bioplynu. Zpravodajka zdůrazňuje úlohu zemědělsko-potravinářských družstev coby důležitého nástroje pro posílení úlohy producentů v potravinovém řetězci, zvýšení přidané hodnoty jejich produktů, snížení jejich výrobních nákladů, provedení společných investic a usnadnění přístupu k digitalizaci a inovacím, přičemž je třeba usnadnit začleňování mladých lidí do zemědělského odvětví pro udržitelnější a konkurenceschopnější zemědělství.

Zpravodajka zdůrazňuje, že znevýhodněné oblasti, jako jsou například horské, suché a nejvzdálenější regiony, by měly nadále získávat kompenzace od SZP na dodatečné náklady spojené s jejich zvláštními omezeními, aby zůstala zachována zemědělská činnost a územní soudržnost v těchto oblastech. Pokud jde o rovnost žen a mužů, zpravodajka kromě toho uznává inovativní přínos žen ve venkovských oblastech jako zásadní součást udržitelnosti zemědělských podniků a rozvoje venkovských komunit, ale poukazuje na nutnost poskytnout více příležitostí ženám a mladým lidem, aby se zmírnilo opouštění venkova. Zpravodajka považuje za nezbytné posílit duševní zdraví a zajistit přístup k psychologické podpoře a sociálním politikám zaměřeným na zemědělce a venkovské komunity, které jsou obzvláště zranitelné mimo jiné kvůli nejistotě a legislativnímu tlaku, kterému v posledních letech čelí.

Zpravodajka se domnívá, že prostřednictvím solidního rozpočtu, zjednodušené regulace a rozhodné sázky na inovace bude Evropa moci zajistit odolnější a více prosperující zemědělsko-potravinářský systém, který přiláká nové generace k profesi, jež je úzce spjata s evropskou kulturou. Je nezbytné potvrdit závazek Evropy vůči jejím zemědělcům a zajistit politický rámec, který jim umožní rozvíjet se, prosperovat, inovovat a zaručit současné i budoucí potravinové zabezpečení a suverenitu EU.